

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Vialla

TIDSKRIFT FÖR GÖTEBORGS UNGDOMSLEDARE

I detta nummer

Roland Björkberg skriver om sig själv och kuratorsarbete i Stockholm.

Braheskolan – folkhögskolan för studielidare och ungdomsarbetare presenteras av en elev.

Intervju med en idrottsledare.

Björn Döbeln avslutar i detta nummer sin Afrika-skildring

Fiffigt för föreningsledare – tips och uppslag i ungdomsarbetet.

Notiser om litet av varje.

NR 3

APRIL 1956

ÅRGÅNG 5

UTGIVEN AV:
GÖTEBORGSUNGDOMENS
SAMARBETSORGANISATION
OCH
BARNAVÅRDSNÄMNDENS
UNGDOMSDELEGATION

PRIS 75 ÖRE

Man kan inte med bästa vilja i världen påstå, att storstadens stenöken är ett accepterat trivselställe för dess invånare. Snarare skulle man kunna peka på de många människor — icke minst ungdomar — som vid veckosluten, helger och semestrar söker sig bort från stadens kvalm, hets och larm. Göteborg är på väg att få den struktur, som en storstad har. Låt vara att vi mellan våra fastigheter kan uppvisa en mängd oaser, som i viss mån eliminerar riskerna för staden att bli lik många andra av de större europeiska städerna. Vi kan också uppvisa Delsjöreservatet, en makalös tillgång, som tyvärr alltför få ännu lärt sig sätta värde på.

SKALL HÄRSKOGEN OFFRAS?

Av Kjell Andersson

Det är med denna bild för ögonen, som barnavårdsnämnden ivrat för att Härskogen skulle ställas till ungdomsarbetets, d. v. s. ungdomsorganisationernas, ungdomsgårdarnas och ungdomsledarkursernas förfogande. Härskogen skulle kunna bli en utmärkt replipunkt för göteborgskt ungdomsarbete och skulle dessutom räddas undan ett hotande öde — att stängas!

Tyvärr kan man för närvarande inte se alldeles för ljust på situationen. Friluftsgården behöver nämligen en ordentlig upprustning och denna kostar pengar, ja, för att få den i riktigt ändamålsenligt skick, kostar det till och med mycket pengar. De anslagsbeviljande myndigheterna verkar emellertid att vara — åtminstone i de förberedande instanserna — mycket ointresserade av barnavårdsnämndens förslag.

Ungdomsvårdaren hade nog väntat sig en annan inställning från vederbörande. Finns det ingen i ansvarig ställning, som sätter sin tro till vad ett positivt uppbyggande ungdomsarbete betyder för alltmera ökande ungdomsskaror? För några år sedan talades det med respekt ute i landet om "Göteborgssystemet" när det gäller ungdomsarbetet. Det anseendet håller nu på att skamfilas.

Omslagsbilden

till detta nummer utgöres av tredje pristagarinnans, Marianne Persson, klass 5, Bräckeskolan, bidrag till *V i a l l a s* tidigare omtalade pristävling om den bästa omslagsbilden.

Man kan emellertid inte komma ifrån att Göteborg är i avsaknad av trivsamma utflyktsställen med förläggningssjöheter för ungdomsgrupper, ledarkurser, lägerverksamhet och liknande arrangemang. Vi skulle behöva en hel räkka av färdmål, där stadens borgare (läs: ungdomar!) skulle kunna draga hän under fritiden.

VI ALLA talar med KURATORN

"Det är vackrast när det skymmer" påstod en gång Pär Lagerkvist, och tusentals deklamatorer har instämt med sitt bästa vibrato. Det är nog också så att skymningar är vackra — men kulturskymningar, storskogs- och storstadsskymningar utmärkes kanske mest av sitt dunkel. Och liksom ängar och tegar mot mörkningen lämnas av kritter och folk åt den drivande daggen, lämnas gatorna av skattebetalare och lastdjur till drivande existenser och personager. Då är ögonblicket inne för Rättvisan att spela upp till slöjdans med variationer över temat "Ett upp och ett i minne".

Mina kära läsare, låt mig presentera aktörerna i dansen. Det är de farliga dynamitarderna som har stora väskor, de otäcka prostituerade vilka har små väskor, de hala sutenörerna vilka inte har några väskor alls utan bär sina flaskor i fickorna, de effektiva kriminalassistenterna vilka bär på anteckningsböcker, de bistra ordningspolis-konstaplarna vilka bär på sablar, och på senare år har man även iakttagit en kurator vilken utmärkes av att han endast bär på sig själv — och även det med möda. Till dessa kommer även en och annan skattebetalare, vilken av de övriga betraktas som ovidkommande, otillbörlig, oundviklig och vad annat man kan finna på bokstaven o.

Min käre läsare, du frågar dig så "är detta tillstånd nödvändigt?", och eftersom du inte får något svar ställer du genast fråga nummer två — "vad gör kuratorn!" Med detta har du manifesterat ditt sociala intresse och patos, varför du kan slå dig till ro. Kuratorn som är en berest man — vistades en kortare period under sin ungdom i Kungl. huvudstaden, har utövat sociala studier i Ludvika socken och Eksjö stad, skolresor till akvedukten i Håverud och akvaviten i Frederikshavn — reser sig och svarar med en undanflykt som med största sannolikhet kommer att börja med orden "ja se i Stockholm är det ju så att...". Nagla då inte fast honom genom att ropa "till saken". Håll denne oansenlige tjänsteman räkning för att han inte brukar sin grups gängse metod att svara på något helt annat, utan sträcker sig ända dithän att han berör din fråga,

även om han stannar vid att tala om förhållandena på annan ort. Låt honom i stället fortsätta. Irritera dig inte över, att han när han pratar tittar i taket, när han tiger tittar i golvet, när han lyssnar tittar åt sidan och tvinnar näsan. Den sista egenheten behöver du för övrigt inte alls märka, eftersom kuratorn det gäller för längesedan slutat lyssna inom ämnet. Du behöver kanske inte ens upptäcka att han vid tillfälle tittar i golvet.

Alltså.

"I Stockholm...

Det första kända tillfälle vid vilket Kuratorn studerade gatulivet.

"I Stockholm har man nu haft en uppsökande kurativ verksamhet under i det närmaste 5 år. Verksamheten är helt fristående i den bemärkelsen att man inte är hänvisad till att samarbeta med något speciellt organ utan väljer att samarbeta

med de instanser som anses lämpliga utifrån varje klients speciella problem. Uppspårandet av klientelet svarar sektionen själv för. Detta sker genom att sektionens assistenter besöker de vänthallar och kaféer som man kan misstänka vara träffpunkt för ungdomar som inte lever under ordnade förhållanden eller är inblandade i någon asocial verksamhet. Man utgår ifrån att dessa genom att de har en gemensam situation söker sig samman. Assistenternas kringvandrande har därför avtagit, förflyttningen mellan de kända träffpunkterna sker numera i allmänhet i bil. Dessutom har nattpassen förskjutits till kvällspass.

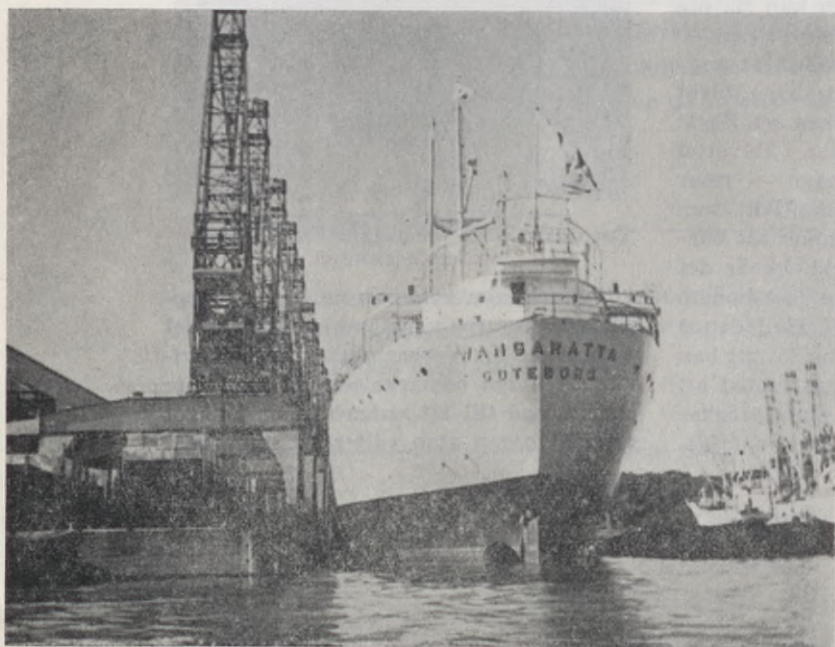
Anledningen till detta är flera. Sektionens verksamhet har blivit känd bland ungdomen. När man till detta även fått en egen expedition kombinerad med ungdomsgård, som är öppen mellan klockan 19—22 varje kväll, kommer ungdomarna i stor utsträckning själva. Svårigheten har snarare blivit att inte binda klientelet vid institutionen. Vid det natthärbärge om 18 sängar som sektionen nu ensamt förfogar över får ungdomarna endast ligga tre nätter per period. Man har ansett att tre dygn är tillräckligt för att man skall kunna utreda förhållandena och besluta om åtgärd. Det verkar dock som om sex dygn är den genomsnittliga vistelsen. Ungdomsgården får dock besökas under någon längre tid, men även där är man vaksam.

Varje kväll i veckan har man på gården försökt ge sitt speciella innehåll. Måndagar skall man nu ha en kortare kurs i engelska, tisdagar gruppsamtal med en läkare, torsdagar allmänna arbetskvällar, då man skall reparera och förbättra inventarierna, onsdagar någon enklare form av konsthantverk, och på fredagar har man nu en serie kallad "Möte med författaren". I möjligaste mån bedrivs de olika kvällarnas sysselsättningar som studiecirkel.

Man har även en viss morgonverksamhet. Gården är öppen mellan klockan 9—11. Man hämtar då ner de som över natten legat på härbärgen och startar utredningen av deras sociala förhållanden. De som inte vistas inne hos någon av assistenterna överlämnas till "Operation Rakborsten". Detta betyder att de matas ut i duschrum och tvättstuga för allmän uppsnygning. Detta avsnitt av verksamheten synes vara synnerligen viktigt för att ungdomarna skall komma igång igen.

I största möjliga utsträckning bemödar man sig om att bereda ungdomarna arbete och bostad. I få fall har man använt sig av hemsändning och i ännu färre omhändertagande för skyddsuppfostran. Man vet inte klientelet storlek eller omfattning. Man vet inte heller om man under det gångna arbetet tömt ett klientel och börjat bearbeta ett annat som tagit det

Forts. på sid. 15

Typisk kuratorsvy vid studium av hamnens betydelse för gatulivet.

Lennart Ivarsson:

Att vara elev vid BRAHESKOLAN

— Jag väntar mej väldigt mycket av den här vintern, sa en blivande elevkamrat till mej, när vi stod på färjan och såg hur Gränna alltmer sögs in i höstdiset bakom oss. Konturerna av Visingsö, ön där vi skulle tillbringa de närmaste sex månaderna, började i stället framträda allt mer. Vi närmade oss resans mål.

Med de orden uttryckte han nog vad de flesta av oss kände: förväntan och förhoppning. En helt ny folkhögskola!

Vi närmar oss nu ett annat mål, första vinterkursens slut.

Om jag då försöker mig på att summera ihop vad skolan gett av kunskap, nya intryck, kamratskap, gemenskap och kontakt mellan människor, för att se hur verkligheten svarade mot förväntningar och förhoppningar, kan jag säga så här:

Jag får lägga dit en ganska stor vikt i förväntningarnas vågskål om den ska väga upp verklighetens. För det första har jag fått lära mig mycket, men det är inte bara kunskapsmomentet som vägt tungt, det är så mycket mera. Hela folkhögskolemiljön är oerhört stimulerande, den kamratliga kontakten med lärare, med personal och med kamrater. Kontakt med kunskapskällor, med skönhetsvärden och med glädjeämnen. Föreläsningar, diskussioner och samtal; grupparbete och enskilda studier. En hel vinter i böckernas och bildningens värld. Studieutflykter med industri- och skolbesök. Teater- och konsertkvällar.

Näja, säger du kanske, det där är väl kännetecknande för de flesta folkhögskolor. Har inte Braheskolan någon särart, någonting som skiljer den från de andra?

Jovisst, det var det jag skulle komma nu. Braheskolan är särpräglad på olika sätt: för det första har den en speciell inriktning nämligen att utbilda ungdoms- och studieledare för "den fria och frivilliga folkbildningsverksamheten". Detta gör att dess undervisningsplan delvis uppstår helt andra ämnen än övriga folkhögskolors. Vi gör studieplaner och använder dem vid praktiska försök i studiecirkel-teknik, vi lär oss sköta film- och andra

bildapparater, vi ordnar samkväms- och underhållningskvällar av olika slag m. m. Ungdomsfrågor har också stor plats på schemat, vi studerar ungdomspsykologi och ungdomsproblem, ungdomen och samhället, ungdomens fritidsproblem o. dyl. Vi diskuterar ungdom och serieläsning o. s. v.

En annan säregenhet är att skolan ägs av Samverkande Bildningsförbunden. Den är således varken bygde- eller rörelse-skola i egentlig mening. Den är alla studieförbundens skola.

I undervisningen har ingått presentation av de olika studieförbundens verksamhet och organisation. Representanter från respektive förbund har besökt skolan redogjort för, och diskuterat med oss, sitt förbunds studiematerial, program och målsättning. Vi har därigenom lärt känna många "folkbildningskämpar" och fått

Skolan har grundats och drives av Samverkande Bildningsförbunden:

Arbetarnas Bildningsförbund	ABF
Frikyrkliga Studieförbundet	FS
Godtemplarordens studieförb.	IOGT
Jordbr.-ungdomens studieförb.	JUF
KFUK:s o. KFUM:s studieförb.	KFUK-M
Liberala studieförbundet	LiS
Nationaltempl.-örd. studieförb.	NTO
Sveriges Blåbandsför. st.-förb.	SBFS
Studieförb. Medborgarskolan	SFM
Sveriges kyrkliga studieförb.	SKS
Svenska Landsbygd. studieförb.	SLS
Tjänstemännens Bildn.-verks.	TVB

BETÄNKANDEN OM SAMLINGSLOKALER

Staten har på sistone visat ett mycket stort intresse när det gäller samlingslokaler. Två olika betänkanden har med kort mellanrum sett dagens ljus. Först kom Bostadskollektiva kommittén med ett (sitt fjärde) och därefter en enmansutredning.

I båda utredningarna kommer man till i stort sett samma förslag. När det gäller ungdomsarbetet skiljer sig de båda förslagen åt på en väsentlig punkt. Bostadskollektiva kommittén vill ge samlingslokallån även åt ungdomsgårdar och liknande byggnader, vilket dock den särskilt tillkallade utredningsmannen motsätter sig.

Göteborgs stad har varit i tillfälle att remissvara och med stöd av utlåtanden från drätselkammaren, samlingslokalsty-

relsen, allmänna skolstyrelsen och barnavårdsnämnden skriver stadskollegiet ner följande punkter:

Begreppet samlingslokaler bör så definieras, att även fritidslokaler för icke föreningsansluten ungdom, t. ex. ungdomsgårdar, kan räknas dit. Man bör alltså i denna punkt följa kommitténs, icke utredningsmannens förslag. (Samlingslokalstyrelsen, barnavårdsnämnden).

Utredningsmannens förslag om lån från samlingslokalafonden till ungdomskaféer bör ytterligare utredas. Erfarenheterna av dessa kaféer i Göteborg är mindre goda. (Barnavårdsnämnden).

Förslaget att skollokaler i så stor utsträckning, som det är praktiskt möjligt,

Forts. på sid. 18

del av deras syn på studiearbetets uppgift och möjligheter, men också på dess problem.

Att Braheskolan har en så månghövad "huvudman" gör att elevsammansättningen också blir mycket olikartad. I politiskt avseende är så gott som alla partier representerade. Anknytning finns till alla folkrörelser, men det finns också föreningsslösa. Många olika yrken är företrädna och det är stora åldersvariationer — 25 år mellan yngsta och äldsta elev. Alla dessa skiljaktigheter utgör en fruktbar jordmån för meningsutbyten och diskussioner. I höstas tävlade debatternas vågor ofta med vättervågorna, men liksom vintern band Vätterns vågor lade sig också vågorna vid Braheskolan, jag tror dock inte att det var kölden som band dem, det var snarare värmen: förstälsens och gruppgemenskapens värme. Vi har lärt känna varandra och respekterar mera varandras egenart. Detta betyder dock inte att åsiktsbrytningarna och diskussionerna försvunnit men de har liksom jämnats ut och fått ett lugnare förlopp.

En annan olikhet mellan Braheskolan och de flesta andra skolor är dess läge.

På den sägenomspunna och historiskt ryktbara Visingsö. Den isolering som ölivet innebär kan ha sina nackdelar, visst knotade vi lite ibland när vinterstormar eller ishinder bröt all fastlandsförbindelse och vi fick vänta några dagar på post och sådant, visst kan det kännas oerhört kallt när nordan viner kring knutarna och visst kan avsaknaden av bio och andra "civilisationens" förströelser vara märkbar ibland. Men i gengäld är där större möjlighet till studiekoncentration och arbetsro än på andra ställen.

Det är ändå ganska liten del av en vintersäsong på Visingsö som upptas av storm och is och isolering. Det är också mänskenskällar med glittrande vågor, eller gnistrande snö. Det är julfester och Luciatåg. Det är sparkstöttingsfärder i fackelsken över Vätterisen. Det är flödande vårsol och smältande snö.

När jag nu snart ska lämna Visingsö och Braheskolan vet jag att jag är rikare på kunskaper, på erfarenheter, på kontakter med andra människor, rikare på vänner och kamrater och rikare på minnen. Jag vet att jag nu inte skulle vilja avstå från min Braheskolevinter.

VI ALLA INTERVJUAR

Vi alla träffade i början av denna månad en av idrottsrörelsens stadsbidragsberättigade ungdomsinstruktörer, nämligen (som han numera kallas) idrottskonsulent Leif Cederloo. Under de senaste två åren har han varit engagerad i Bohuslän-Dal-Göteborg och inspirerat idrottsrörelsen och dess lokala organisationer till ökat ungdomsarbete. Naturligtvis är vi frågvisa:

Vad gör en idrottskonsulent? Hur är arbetet upplagt?

Är det bara jag, som skall svara för nästa nummer av Vi alla? — Alltnog, en idrottskonsulent skall försöka få igång ungdomsavdelningar, prata idrott i skolor och föreningar jämte filmförevisning, vara kontaktman med alla olika kommunala instanser, delta i sammanträden med distriktsförbunden och dess specialidrotter, hjälpa till med idrottsplatsfrågor, se till att föreningarna söker anslag och startar fritidsgrupper m. m.

— Efter det första trevande året har arbetet nu fått fastare organisation. Jag är i Göteborg c:a 10 dagar i månaden och resten i Bohuslän-Dal. Mycket av min tid går dock åt till kansliarbete. Pappersexercisen är fullt utvecklad även inom detta arbetet, tyvärr. Verkligt roligt är, att föreningarna i Göteborg nu vet att jag finns. Jag har fulltecknat vid varje besök i stan- den nu.

Har Du kunnat spåra något resultat? Har exempelvis gruppverksamheten ökat på något sätt.

Ja, äntligen, vill jag nästan utbrista. Under hösten kunde jag konstatera, att fritidsgruppverksamheten inom mitt område fick god fart. Av de c:a 3.000 grupper, som rapporterades till RF, hade Göteborg 187 med 3.389 deltagare mellan 12—25 år. Jag har skickat ut en ny laddning material till samtliga föreningar i januari i år, och hoppas givetvis, att ännu fler klubbar tar chansen, att få en slant till fortsatt arbete och nya medlemmar. En klubb i Kungälv fick över 2.400: — kr 1955 på fritidsgrupper. Ett annat strålande

exempel är Göteborgs Bågskytteklubbs fritidsgrupp i Burås ungdomsgård. Pojkarna bygger bågar och flickorna gör pilar och dessutom har samtliga lärt föreningskunskap.

Vilken inställning har de i distrikten verksamma idrottsföreningarna och deras styrelse till idrottskonsulentens arbete?

I början var det lättare att arbeta i Bohuslän-Dal på grund av att jag hade varit ungdomskonsulent på fritid förut och varit ute på många föreningsbesök sedan 1952, och dessutom spelar jag ju handboll med Lysekil och har väl blivit bekant för många genom detta. I Göteborg har ju ungdomsgårdarna en stor verksamhet och till en början hade jag inte mycket föreningsbesök, då jag vistades i Feskeläget, men nu... Man blir alltid väl mött i föreningarna och jag stortrivs. Man är ju göteborgare själv, och när man har ett så ovanligt namn är det ju alltid någon, som minns en från olika idrottssammanhang under skoltiden och senare. Många klagar på att de inte träffar mig på telefon, och det bevisar ju att det inte fattas jobb.

Har Du försökt att stimulera till ökad upplysningsverksamhet i nykterhetsfrågan?

Ja, under hösten var vi ju påkopplade idrottens del i "Ansvar och Nykterhet" och det arbetet fortsätter alltjämt framförallt i Bohuslän. Varje specialidrott

Forts. på sid. 13

I HEMBYGDSDRÄKT

RUNT AFRIKA

På söndagseftermiddagen den 13 november ångade vårt specialtåg ut från Pretoria medförande förutom alla de 128 europeiska deltagarna ett trettiotal sydafrikanska ledare och guider.

Det landskap vi passerade var i allmänhet ganska torrt, enformigt och glesbebyggt. Något som på något vis motsvarade våra svenska åkrar och fält fanns inte. Plogar föreföll inte behövas och jorden användes framför allt till vall för stora boskaps- och fårhjordar.

Det visade sig att våra uppvisningar lockade mycket stora åskådarmassor. På sammanlagt 20 uppvisningar påstods närmare 200.000 åskådare ha betalt entréavgift. Överallt mottogs vi med samma vänlighet och gästfrihet.

Efter en regnig dag i Pietermaritzburg, Natal's huvudstad, kom vi till Durban, där vi förutom ett intressant besök på en stor sockerfabrik fick några timmars fritid för shopping, framför allt på den indiska marknaden. Under kvällens uppvisning förvånades och gladdes vi åt en äkta svensk hejklack bland publiken. Det

visade sig vara en svensk båtbesättning som prövade sina lungors kraft.

Den följande natten och dagen tillbringades ombord på tåget. Vi passerade Drakensbergen, de högsta i Sydafrika, och beundrade ett storslaget och kargt landskap.

I Bloemfontein hölls uppvisningarna på middagen och då passade de flesta på att färgfotografera alla vackra danser och dräkter. Över höga berg slingrade sig så tåget fram till kusten och Port Elisabeth. Kvällens uppvisning blev en av de allra roligaste. Publiken var inspirerande över det vanliga och bifallen kom tätt och spontant.

Tidigt följande morgon var vi i Oudtshoorn, en vacker liten stad, på nytt på insidan av de höga randbergen runt kusten. Dagen skulle bli en av de innehållsrikaste och trevligaste på hela resan.

Vi fick bland annat besöka världens största grotta, Cango Cave, som med sina hundratals salar och klipprum med fantastiska stalaktitformationer verkligen var imponerande. På eftermiddagen gjorde vi ett intressant studiebesök vid en stor strutsfarm. Vi fick skåda strutsar i alla åldrar och format från halvbyggamla kycklingar till fyrtioåriga äkta par som sörjde för släktets fortbestånd. Fjäderplockningen föreföll oss hårdhänt i överkant men gav det väsentliga, god avkastning. Efter 1900-talets stora hattmode har strutsfjädrarna degraderats till dammvippor och det torkade köttet är nu huvudvara.

Än en gång for vi i slingrande buktar över bergen, denna gång till George, en liten idyllisk stad en mil från kusten. Omgivningarna var un-

Torkning av tobaksblad — i ett förtjusande landskap.

derbara med branta, höga berg, gröna skogar och vackra trädgårdar och den blånande indiska oceanen långt i fjärran. Uppför bergsväggen slingrade sig dels en rad vitmålade stenar, dels en brunrödsandig väg och dels en flott, bred betongautostrada, alla småningom ledande in över bergen. Stenarna visade den väg pionjärerna för drygt hundra år sedan kämpat sig fram med höga oxvagnar, sandvägen var en senare tids triumf och autostradan ett verk av ingenjörer och italienska krigsfångar från det senaste decenniet.

Färden fortsatte längs kusten fram till Kapstaden, där vi bl. a. gjorde bussutflykter på kaphalvön och till ett par berömda insjöar, som delvis levererar dricksvattnet till Kapstaden. Tyvärr blåste det för mycket för att vi skulle kunna bestiga det världsberömda Taffelberget, så vi fick nöja oss med att njuta av dess fägring.

I Potchefstroom fick samtliga deltagare, iförda gruvhjälm, lampor och gummirockar, följa med en och en halv kilometer ner i underjorden för att leta efter guldmalm. Till slut kröp vi fram i de låga och söliga gångarna, men malliga var vi. Det var första gången i gruvans historia som kvinnor varit nere i denna.

Resan fortsatte så mot Krügers Nationalpark, som länge hägrat för oss. Detta för Afrikas vilddjur mot människor fredade område är större än Skåne, Halland och Blekinge tillsammans. Djuren rör sig fritt och det täta nät av enkla vägar som på alla håll genomkorsar den kuperade steppen, har nu i ett tjugotal år befarits av nyfikna turister från hela världen, varför lejon, elefanter, bockar och giraffer fullkomligt likgiltigt betraktar dessa underliga morrande plåt-djur. Men det är strängeligen förbjudet att lämna bilen. Känner djuren människovitringen vet man aldrig vad som kan hända.

En stor avskedsfest med radioutsändning hölls i Pretoriusscop, ett av

de läger inom nationalparken vi gästade. Sedan var det tyvärr bara att via Pretoria och Johannesburg påbörja den långa och nu bekanta men lika spännande hemvägen. Dagarna och timmarna i flygplanet gick i sömnens tecken. Klimat och program hade tagit hårt på krafterna men med oförglömmeliga minnen återvändande vi över alperna från ett soligt och skönt Afrika till ett snöigt och kallt Sverige där våra tunna sommarkläder stod sig illa mot kung Bores pustar.

Om allt går som medlemmarna i Ungdomsringen i såväl Sverige som Sydafrika hoppas skall vi försöka ordna en kurs för ett trettiotal sydafrikaner här i göteborgstrakten i sommar. Vad vi än hittar på kommer vi ändå inte att kunna återgälda deras enastående gästfrihet, vänlighet och generositet.

Björn Döbeln.

Barn vet mer än stora tror

Vid universitetet i Birmingham i England har en grupp studenter en tid arbetat med den intressanta uppgiften att söka få reda på vad barn i åldern fyra, fem och sex år talar om, rapporterar UNESCO. Meningen med studiet är att med hjälp av vad studenterna uppfattat kunna framställa bättre och intressantare böcker för barn under skolåldern. Studiet ingår i ett samarbetsprojekt mellan pedagoger och bokförläggare.

De ord som man väntade att få höra, de enkla orden om vardags-sysslor, om att äta och dricka och sova, ord såsom docka och fågel och hund, förekom även rikligen. Men till sin förvåning fick de lyssnande även höra rätt invecklade ord såsom bagatell, tabernakel, hullerom-buller o. a.

(Ur FN-nytt nr 2 1956.)

Ett program kommer till

Hur gör man ett program? För dem som tror att ett program utan vidare kan improviseras av den gode programledaren presenterar Vi Alla hur en känd programman — Nils Ivar Engberg — går till väga. Som synes är det mer fråga om arbete än inspiration.

Till en ledarkonferens för omkring 200 deltagare från hela landet skulle produceras ett program om c:a en timme. Enda givna förutsättningen var alltså tidsrymden, men vad skulle programmet innefatta och vad skulle syftet vara? Så småningom växte emellertid den tanken fram att ge deltagarna en insikt om västkusten som semesterland och kulturland.

Sedan var det att börja studera. Där fanns dikter och sånger om och från Bohuslän och även uppgifter om målare, diktare och andra konstnärer. Så började programmet taga form, men så kom frågan:

Vad har jag för medhjälpare? Efter att ha kontaktat några personer fann jag att jag kunde räkna med en kvinnlig sångare, en kvinnlig och en manlig uppläsare. Men det alldeles äkta bohusländska saknades och var skulle man kunna få något sådant. Ja, ur minnet dyker upp en bandinspelning av en bohusfiskares tolkning av gamla bohusdikter.

Så kunde alltså förarbetet = sökandet efter lämpliga programpunkter börja. En film om Bohuslän ställdes till disposition av Frederikshavnslinjen, litteratur om Bohuslän söktes på biblioteket med benäget bistånd av bibliotekarien.

En bandinspelning av en annan bandinspelning gjordes av en gammal fiskares uppläsning av tvenne dikter vilka inramades med ljudeffekter av fiskebåtsdunk och sirener från amerikabåtar och bogserbåtar. Av första delen av Gösta Nyströms Havssymfoni gjordes också en bandinspelning. Till medverkande i programmet fanns deklamatorer och sångare.

Så småningom utformades följande programförslag:

1. Fiskarevals från Bohuslän. Allsång	2 min.	
2. Bohuslän av Torsten Rosén. Dekl.	5 „	
3. Göteborg och Bohuslän. Film	18 „	
4. Västkustens vals. Allsång ..	2 „	
5. Sommarkvetter. Axel Engdahl. Sång	2 „	
6. Havsrörnsvalsen av Evert Taube. Duettsång	2 „	
7. Flunsa. Dekl.	2 „	
8. Mi susterdöter. Dekl.	2 „	
9. Huldaskarin av Evert Taube. Sång	2 „	
10. Bandinspelning. Dekl. med ljudeffekter	10 „	
11. Balladen om Blue Bird av Evert Taube	4 „	
12. Havssymfonien av Gösta Nyström. Bandinsp.	3 „	
13. Bohuslän av Pär Lagerkvist	2 „	
Dessutom några ord mellan varje programpunkt		4 „
		60 min.

Det uppgjorda tidschemat höll på praktiskt taget alla punkter och det var endast filmen som tog längre tid vilket berodde på att den uppgivna tiden var för kort och att filmapparaten krånglade.

Litteraturanvisningar:

Rosén, Torsten: Landskapsdikter (Bohuslän)

Gröna Visboken: Axel Engdahls Sommarkvetter

Hallin, Valdemar: Bygdemål (Flunsa, Mi susterdöter)

Taube, Evert: Jag kommer av ett brusand hav (Huldaskarin, Balladen om Blue Bird)

Dikter om Bohuslän: Pär Lagerkvists Bohuslän

Havssymfonien av Gösta Nyström (Guldhedens folkbibliotek)

Curt Bergströms

artikel om den lika chansen har väckt stor uppmärksamhet. På grund av tidningens tidiga pressläggning har inte några synpunkter kunnat komma med i detta nummer, utan får stå över till nästa, som blir det sista för det första halvåret och beräknas utkomma i mitten av maj.

Våren och programarbetet

Det kan vara besvärligt i föreningen på vårkanten. Sol och ljumma vindar konkurrerar med klubbens program och gör närvarostatistiken dystert. Är det egentligen något att lipa för? Låt oss i stället anpassa programmet efter årstiden. Först när detta sker, kan man börja ana programmakarens klass och skicklighet.

Låt oss ta ett exempel: Våren är utfärdernas tid. Inte är det nödvändigt att förlägga dessa enbart till veckosluten! Det finns en mängd cykelmål, som även kan besökas under vardagskvällarna, t. ex. Botaniska trädgården, Torslanda, Delsjöterrängen m. m. Förbered emellertid turen och gör den gärna i någon slags tävlingsform. Kvällen blir extra lyckad om den avslutas hos någon annan organisation i deras lokal, där Ni tillsammans kan ordna ett samkväm. Deltagarna behöver nödvändigtvis inte veta *allt* om programmet i förväg. Lämna plats för överraskningsmoment!

Nu är det också tid att se över cyklarna (mopederna). Varför inte skaffa en fackman till föreningen och låta kvällen helt gå i cykelns tecken? Tälten behöver också ses över och likaså annan utrustning, som skall användas under sommaren.

Schack

är för nybörjaren ett tidsfördriv. Utövat av den försigkomne är det ofta en hård, intellektuell tävlingskamp...

Ja, så här ivrar Sveriges Schackförbund i sina nya "Spelregler för schack" för att flera skall lära sig det förnäma spelet. Med Gideon Ståhlbergs hjälp har man åstadkommit ett behändigt häfte, där nybörjaren kan få lära sig allt vad han behöver veta om schackspelet. Det hela verkar vettigt — i synnerhet som priset för häftet endast är 45 öre. Kan rekvireras hos Sveriges Schackförbunds Förlag AB, Smålandsgatan 38, Stockholm C.

Film-Rutan

ABF har utgivit en liten folder om smalfilm, som kan vara av värde för de föreningsledare, som funderar på att föra in denna verksamhetsform i sin förening. Den som så vill göra kommer att märka att det finns åtskilliga filmer, som är rena smörjan. Det är därför värdefullt att få en förteckning på hyggliga filmer i 16 mm-format.

En annan informationskälla om film är den film-förteckning med kvalitetsbedömning (i all anspråkslöshet), som ungdomsbyrån utger och som är grundad på uppgifter från ungdomsgårdarna. En ny upplaga av listan kan väntas utkomma under sommaren.

Som ett apropå till filmbranschens "intresse av att sprida god film" citeras en mening ur ABF:s broschyr: Det är anmärkningsvärt att filmer som *Fröken Julie* av Alf Sjöberg och *Sommarlek* och *Hets* av Ingmar Bergman kan lånas i 16 mm-kopior i bl. a. England och USA — men inte i Sverige.

Lägg gärna några av programmen i april-maj som en sammankomst med festlig touche. Teaterbesök, en fotbollsmatch, besök på en utställning, kanske en billig vårsupé?

Under våren intensifieras resförberedelserna. Det är väl frågan om inte dessa för deltagarna kan vara lika skojiga som själva resan. Här finns oanade möjligheter till en fördelning av uppgifterna. Tusen och en praktiska saker skall förberedas innan färden är klar att starta. Resrouten, biljetter, försäkring, korrespondens, materiel, lotterier för resan, deltagarnas personliga saker, föräldrakontakter m. m.

Det finns slutligen en mängd olika idrottsgrenar, som lämpligen kan bedrivas utanför eller i närheten av föreningslokalen. T. ex. varpa, terränglöpning, poängjakt (med massor av variationer) stadsorientering, badminton och andra bollspel i olika former.

Forts. på sid. 18

UNGDOMSARBETET UNDER DEBATT

Ungdomsarbetets betydelse kommer mer och mer i förgrunden. Kommunerna stöder det. Staten likaså. Och FN! Det senare var det kanske inte så många som visste. Så är emellertid fallet. Under värdskap av FN:s europeiska avdelning genomfördes till exempel under förra året ett seminarium i Finland med 60 deltagare från 15 olika länder under rubriken "Nya metoder i arbetet med ungdomsgrupper". En av deltagarna var syssloman Arne Aberg från Saltsjöbaden. Han har i tidningen Barnavård och ungdomsskydd (nr 1 1956) skrivit om seminariet. Vi tar oss friheten att saxa den sammanfattning av diskussionerna som återfinnes i den anförda tidningen:

1. De flesta — icke alla — individer bedöva höra till en grupp utanför familjen. Det är lyckligt, om pojkar och flickor redan i åtta-nioårs-åldern kunna få deltaga i organiserad gruppverksamhet. Även om barnen icke komma att stå kvar i den organisation de först söka sig till, ha de fått en värdefull förträning i samverkan och gruppemenskap, som gör dem benägna att sedan i ungdomsåren engagera sig i föreningslivet. Eftersom tonåringarna i regel mer eller mindre intensivt hänga ihop i gäng, kan skolningen under tidigare år få avgörande betydelse, om den unge senare sluter sig till ett gäng med "positiv" eller "negativ" inriktning. För tonåringarna betyder en fast grupp-tillhörighet att svårigheterna vid övergången från skola till arbete, från barnens till de vuxnas värld, bli mindre, i gruppbildningar kan ansvar för samhället växa fram, motsättningar mellan land och stad mildras och en spirande förståelse för internationella frågor grundläggas.

2. Grupparbete bör om möjligt få sin start i de naturliga gängbildningarna bland barn och ungdom. Det är viktigt, att verksamheten anpassas till olika ål-

dersstadiers förmåga och behov. Grupperna böra hållas små — från sex—sju medlemmar upp till femton.

3. Gruppledarens uppgifter äro betydelsefulla. I länder — mer utvecklade på ungdomsvårdens område än vårt land — har gruppledarens roll ingående analyserats. Gruppledaren bör ha förståelse för hur en grupp fungerar. Gruppen är nämligen icke bara en samling individer utan funktionerar efter sina egna speciella lagar. Gruppledaren måste både tillhöra och stå utanför gruppen och kunna avgöra, när hans insatser behövs och när han skall draga sig tillbaka. Hans eller hennes personlighet är viktigare än den tekniska färdigheten, men ingen blir en god gruppledare utan kunskaper. Gruppledarens betydelsefulla roll i uppfostringsarbetet borde ge hans yrke och uppgift en helt annan social ställning än den han nu har.

4. Gruppens utveckling kan mätas genom sociogram, sociodrama och sociometrisk tests. Gruppledaren bör åtminstone för någon grupp föra noggranna anteckningar, så att han kan analysera sitt eget arbete och ge nybörjare möjlighet att ta del av hans erfarenheter.

5. Det är av väsentligt värde, att gruppen är en del i en större helhet och en ideell målsättning ger gruppverksamheten en högre kvalitet. Gruppledarna böra ha goda relationer inbördes och känna samhörighet med den organisation, som de arbeta för.

6. Vikten av samarbete mellan stat, kommun och frivilliga organisationer betonades. Ur många synpunkter ansågos de frivilliga insatserna inom detta arbetsområde speciellt värdefulla. Mot bakgrunden av de erfarenheter, som en statligt dirigerad ungdomsverksamhet i vissa länder i Europa gett, framhölls faran för likriktning och tvångsanslutning till ungdomsorganisationerna. De unga måste ha

Forts. på nästa sida

KOMMUNERNA OCH UNGDOMEN

Ett uppmärksammat initiativ av Socialstyrelsen

Med socialdepartementets chef i spetsen som talare har Socialstyrelsen tillsammans med Socialvårdsförbundet, Landskommunernas förbund och Stadsförbundet inbjudit till en konferens i Stockholm den 20 april. Om "Hur vi ordnat det" redogör respektive borgarrådet Hjalmar Mehr från Stockholm och överlärare Eric Fallenius från Örebro. Efter diskussion och lunch håller statssekreteraren Per Eckerberg ett anförande om "Ungdomsledarutbildningen vid Samverkande Bildningsförbundens folkhögskola på Visingsö". Stadsarkitekten i Uppsala Per Olof Lefvert talar om "Samhällsplanering med hänsyn till barn och ungdom" och slutligen håller föreståndaren vid Birkagården, Curt Norell, ett anförande, betitlat: "Att arbeta med ungdomen".

Efter pressens alltmera ökade uppmärksamhet åt dessa frågor kan man vänta sig en stor uppslutning till konferensen från kommunerna i landet. Även Göteborg har hörsammat inbjudan och sänder statssekreteraren Thure Höglund, överläraren Frans Ivarsson och ungdomskonsulent Kjell Andersson som delegater.

Forts fr. sidan 7

hade ju sin affisch med idrottens slogan i kampanjen: Aktivitet, hälsa, nykterhet. Dessutom har jag visat filmerna: "Tom plats fylld" och "Ut", den senare i färg. Båda är inspelade i nykterhetspropagandans tecken. På de flesta föreningsbesök har jag också delat ut brev skrivet av Benke Nilsson, där han påpekar, att ett nyktert leverne är en absolut nödvändighet, om man skall nå några resultat. I mitt föredrag om idrott och träning lägger jag givetvis också in litet om tobakens och spritens inverkan på konditionen.

Hur är erfarenheterna från kursverksamheten med regionala och centrala kurser? Ämnar man fortsätta?

Ja, jag tror nog de kommer att fortsätta än i några år. Det var svårt ett tag att få

frihet att välja; samhället bör öka valmöjligheterna genom att vidsynt stödja olika riktningars insatser.

7. Man kan tala om autokratiska grupper, laissez-faire-grupper och demokratiska grupper. En ledare måste kunna använda olika metoder för att komma tillrätta med en grupp, men målet skall alltid vara fostran till demokrati.

tag på folk till kurserna, men en glädjande erfarenhet gjorde jag vid anmälningstidens utgång för den nyligen hållna kursen på Hindås, där inte mindre än 60 anmält sig. Så skall det vara! De centrala på Bosön har i allmänhet varit fullsatta och likaså de två, som hållits på den nya Olandergården i Vålådalen. Vid midsommartid kommer RF:s tre stora kurser, till vilka alla har möjlighet att söka via distriktsförbundet.

Med Din erfarenhet från idrottsföreningar av olika slag — tycker Du att idrotten behandlar ungdomsarbetet på rätt sätt?

I största allmänhet, men önskvärt vore, att ännu fler startade särskilda ungdoms-avdelningar. En idrottsförening utan ungdomssektion har ju ingenstans att hämta påläggskalvar. Trivseln bli större också. Äntligen har flickorna kommit med i idrottsarbetet! Både i Göteborg och Bohuslän-Dal är damidrotten på stor fram-marsch. Pojkar och flickor fostrar varandra till sunda vanor och sunt umgänge.

Som slutvinjett kan jag meddela, att jag, trots att jag sagt motsatsen, skall kvarstå i tjänst även 1956—57.

Så tycker jag

Älska Din Nästa

Alkoholkonsumtionen i vårt land visar en bekymmersam ökning. Många goda råd ges, huruvida detta associala problem kunde motarbetas redan nu. Om man skulle göra en analys i saken, och ställa sig frågan VARFÖR dricker man sprit, finns det väl många svar på den frågan. För det första, den glädjelösa tristessen, som särskilt äldre mindre bemedlade års-klasser drabbas av. Den deprimerade ensamheten, som erbjuder ett ersättande av andra njutningsmedel, ett rus då och då motsvarande haschischen och andra orientaliska rusmedel.

För det andra, bristen på kärlek, som inte bara samhället utan även klimatet snålar med. I söderns varma och soliga länder spelar alkoholen knappast en nämnvärd roll, utan ersättes med narkotika, eller under normala förhållanden av vin.

Där är det Solen som öser sin kärlek över folket, hos oss nordbor, som större delen av året är försänkta i mörker ropas det efter surrogat. Bristen på Sol gör att människorna kommer att inklinera lättare för möjligheter att ta skadan igen, såsom t. ex. med alkoholkonsumerande eller ökad könsdrift.

Hos den obildade såväl yngre som äldre generationen, vars horisont i hela världen och genom tiderna varit begränsad, består den andliga stimulansen av sportspalters förkunnande, dyrkan för idrotts-idoler, eller seriebildstidningar.

Kanske många män vill försöka läsa en bättre bok, men de saknar bildning att förstå vad de läser, och böcker äro dyra. Att besöka ett offentligt bibliotek är kanske generande av många individuella skäl. En räddande utväg i ett sådant dilemma, är den aldrig svikande kamraten "supen" i flera upplagor.

Skall man analysera mer, eller högre uppåt på de sociala trappstegen, så tjänar ju alkoholen ett annat ändamål, nämligen som syndabock för tafatthet, brist på fint sätt, belevat uppträdande, mindervärdes-

komplex med mera. Samhället borde visa de sämre lottade folkgrupperna den kärlek som naturen försakar dem, istället för att straffa med hårda ord och intagningar på alkoholistvårdhem, som måste betecknas som en åtgärd från fel ända. De påminner om en tvångströja och gör intrång i den privata friheten och individuella självbestämmanderätten.

Av nöden är därför större omsorg för den medellösa obildade massans trivsel — en allmän bildande upplysning, dock aldrig med anti-alkohol-agitation som huvudämne, samtidigt som man tar itu med individens hobbyintressen, organisering i grupper av likasinnade, med utspisning, trivsel, hygien och komfort under deras hobbyverksamhet, i syfte att sysselsätta dem under fritiden. Denna sysselsättning, dock med frivillig anslutning, kommer de av mindervärdeskomplex lidande "gubbarna" att glömma sin sociala särställning som de av samhällets övergivna problembarn och strykgossar, samtidigt som man hjälper dem att återvinna sitt självförtroende. En hobbyfrämjande sysselsättning skänker skaparglädje, och många dolda talanger kunna få tillfälle att förkovra sig till bra nytta. Genom dessa åtgärder skulle samhället visa dessa män sin människokärlek, med andra ord, ATT ÄLSKA SIN NÄSTA, som det annars råder en så stor brist på i deras liv. En gång i tillfälle att pyssla med en kär

Insändarförfattarens fagra anlete återfinnes här bredvid. Om läsaren slår upp sid. 17 och kastar en blick under rubriken Personnotiser återfinnes namnet Bengt Öhnander. Han har nämligen blivit utsedd till ombudsman i Liberal Ungdom.

Fem eller ett scoutförbund

Detta är en fråga som kom fram i en artikel i förra numret av denna tidning. Att det var rent personliga åsikter som gjorde sig gällande förutsätter jag, varför mitt lilla inlägg givetvis blir färgat av min egen åsikt. Denna fråga är av stor räckvidd, varför det är svårt att i ett kort inlägg redogöra för alla viktiga argument för och emot. Men min uppfattning är att vi skall undvika en sammanslagning till ett förbund. Av flera orsaker:

1. Samtliga fem förbund tillhör Svenska Scoutrådet och Svenska Scoutunionen, där alla frågor av vikt för scoutarbetet framlägges och diskuteras, och

Forts. fr. föreg. sida

hobby, tack vare den hjälpande allmänhetens hand, torde alkoholen nog så fort råka i glömska och "gubbarna" skulle koncentrera sitt intresse på det nya innehållet i deras liv, samt ge ungdomen ett bättre föredöme istället för det dåliga, som den från detta håll tills nu varit utsatt för.

En del kyrkor lär ha öppnat sig för hemlösa om natten. Mätte de profana myndigheterna göra sitt, att ge de ensamma och sysslolösa ett nyttigt tidsfördriv under fritiden, som kommer dem att glömma missbruket med etikens och moralens största rival — och motståndare, — alkoholen.

Bengt A. Öhlander

Fors. fr. sid. 4

gamlas plats. Vad man vet däremot är att klientelet är mycket nedgången och ofta får relativt långa sjukhusvistelser om man lyckas få det till en läkare."

Vid ett snabbt skärskådande av det sagda upptäcker den vakne läsaren genast, att den till synes välvilliga och objektiva informationen mot slutet övergår i en del allmänna påståenden att sektionen trots allt den utträttat, ingenting vet. Tillvägagångssättet är den aggressionshämmande neurastenikerns. Man har

gemensamma arrangemang får sina direktiv.

Artikeln i förra numret om Varför fem scoutförbund? har uppmärksammats en hel del. Flera av scoutrådet har signalerat att de önskar göra inlägg. I detta nummer kan vi presentera några synpunkter av Frälsningsarméns distriktsinstruktör Erland W. Larsson.

2. Beträffande utnyttjandet av instruktörer för undvikande av inställda kurser på grund av för få deltagare, kan detta säkert elimineras om kontakt sökes med scoutdistrikt från andra förbund med inbjudan i likhet med Gilwellkurserna som beviljas av ledare från olika förbund.

3. Det säkerligen starkaste skälet emot en sammanslagning torde vara, att fyra av förbunden äger en moderorganisation som tagit upp scouting på sitt program för att komplettera sin verksamhet bland ungdom. På detta sätt har man utvidgat arbetsfältet för att på ett effektivare sätt nå resultat i sin målsättning. Och till sist så kan det väl vara lockande för en del att få tillhöra ett stort förbund, men jag tror dock att varje förbund har sin uppgift att fylla och vi i Frälsningsarméns scoutförbund har säkert vår uppgift att taga rätt på dessa ungdomar som kanske har svårt att smälta in i en större samling men ändock önskar vara med i scouters glada lag. Så låt oss var och en på sin plats göra vårt bästa för pojkarna, att de må få en god start i livet.

Erland W. Larsson

Di F. A.

därför skäl antaga att kuratorn, om han beredes nödig tid, kommer att berätta om förhållanden även på vår ort, kanske med baktanken att få demonstrera sitt systems förträfflighet och karaktär av system. Men detta står i redaktörens händer.

Roland Björkberg

Ungdomsbrottslighetsproblemet

har uppmärksammats i mycket hög grad. I en intervju i Dagens Nyheter den 4/3 1956 säger sig statssekreterare Per Eckerberg inte främmande för tanken på att utfärda utgångsförbud efter kl. 22 för ungdom under 15 år. "Kan inte föräldrarna hindra barnen från att ränna ute om nätterna får samhället hjälpa dem". Enligt statssekreteraren kommer socialdepartementet i samråd med socialstyrelsen att överväga vad som kan göras för att effektivisera barnavårdsnämndernas, liksom övriga ungdomsvårdande organs insatser.

Göteborgs-Tidningen

har på sin juniorspalt uppmärksammat *Vi alla* nr 2. Särskilt har man fäst sig vid vad polismästaren säger om polismännens skyldighet att anteckna barn under 15 år som vid flera tillfällen setts ute ensamma efter kl. 21. Juniorredaktören har inbjudit sina läsare att skriva och tala om vad de tycker om synpunkten. Det skall bli spännande att se de berördas reaktioner.

r. e-g.

i Ny Tid skriver bl. a. den 4/3 följande tänkvärda sats:

Det är varken moralkakor eller dalt ungdomen behöver utan en ungdomsvänlig miljö, som ger de unga naturliga förutsättningar att leva ut sin verksamhetslust och odla sina intressen.

Dockteater

tycks inte vara vidare populärt här i landet, vilket man livligt kan beklaga. Både utövande och åskådande ger utomordentliga upplevelser. I andra länder är det helt annat intresse. Dock har väl inte många länder kommit dithän att man har en särskild dockteaterprofessur, vilket finns i Tjeckoslovakien enligt uppgift i tidningen *Livet i Tjeckoslovakien* (nr 1 1956). Fyra år får studenterna gå på "dockteaterskolan", innan de anses färdiga att få engagemang på någon av de 12 professionella dockteatrarna, som finns i landet.

NOTIS -

Göteborgs Distrikts Idrottsförbund

hade samlat ett fyrtiotal ungdomsledare till en s. k. regional ungdomsledarkurs den 17—18 mars på Hindås. Kursledaren Leif Cederloo kunde upplysa vår utsände medarbetare om, att man på grund av de många anmälningarna hade måst gallra bland de intresserade. Som föreläsare hade engagerats professor Eric Ingelmark, ungdomskonsulent Kjell Andersson, distriktsordföranden Bertil Honk och kanslist Ragnar Waller. På lördagskvällen var det samkväm med sång, musik och trevliga historier och på söndagen fick deltagarna lära, hur man med enkla medel kan anordna en poängjakt. Med diplom i fickan kunde man så vid 17-tiden åtskiljas. Vi väntar nu på ytterligare fritidsgrupper inom idrottsrörelsens ungdomsverksamhet.

FILMSKÖTARNYTT

Filmen har på allvar erövat föreningslivet. Det kan ungdomsbyrån tydligt se på utlåningsfrekvensen av filmprojektorerna. På mindre än 10 år har utvecklingen gått ifrån ströutlåning av en enda apparat till så gott som daglig utlåning av 5 filmprojektorer, småbildsprojektorer, bandspelare, bildband och en del annat.

De projektorer, som barnavårdsnämnden undan för undan anskaffat och ställt till förfogande, har varit trogna tjänare, men nu behöver de lindrigare tjänst som stationära apparater. Nya projektorer har alltså skaffats, därev en av märket Bell & Howell, vilket kan vara av intresse för de 319 med barnavårdsnämndens certifikat försedda skötarna. Vi kan hänvisa till annons i detta nummer, vari ungdomsbyrån utlyser fortbildningskurser för dessa skötare, för att de skall kunna ha hand om de nya apparaterna.

NOTERAT

Vecka i nykterhetens tecken

Det var en förnämlig skara föreläsare som Nykterhetsfolkets Centralförsamling, Göteborgs Arbetarinstitut och Folkrorelsernas Samorganisation mot Alkoholmissbruk har trummat ihop under veckan den 18—23 mars i år. Självaste överdirektör Harry Älmeby hade kommit tillstädes och frågade bl. a. i sitt anförande om man inte borde ta ut en femöring per butelj vin och per halvliter brännvin för att därigenom få ökade medel till alkoholforskningen, ungdomsarbetet och propagandan för ökad nykterhet. Icke mindre än 6—7 miljoner skulle detta ge i utbyte menade föredragshållaren. Bland övriga föreläsare märktes källarmästare Axel Karlander, docent Sven Rogind och med. dr Leonard Goldberg.

Nöjesskatteparagraferna

är rätt svårtydda för den stora allmänheten. Man tyckte ju förstas att det var rätt orimligt av länsstyrelsen i Gävleborgs län att utkräva nöjesskatt från några barnfilmklubbar, vilket den gjorde för en tid sedan. Enligt pressmeddelanden i början av mars har den nu emellertid ångrat sig och beviljat sedvanlig befrielse.

Serielläsandet i USA

har en väldig omfattning. Man beräknar att mer än 90 % av alla barn mellan 8—13 år läser en eller flera av de 676 seriemagasinen regelbundet. Uppgiften har lämnats av Virginia Haviland i Biblioteksbladet (nr 3 1956). Miss Haviland meddelar också att det uppmärksammade försöket från branschens egen sida att "undvika innehåll som eggade till kriminalitet eller speciellt framhävde skräck och terrordåd" misslyckats eller som det står i artikeln "ej haft framgång, då för starka ekonomiska intressen är inblandade."

Personnotiser

Liberal Ungdom har fått en ny ombudsman, vilket härmed meddelas för kän-

nedom. *Bengt Öhnander* heter han och är rätt välkänd redan bland de yngre göteborgsliberalerna.

Mossebergs ungdomsgård har fått en helt ny besättning, åtminstone ett tag framåt. *Sture Jinton*, som tidigare hade tjänstledighet, har nu lämnat gården definitivt. *Inga-Lill Andersson*, assistent och under Jintons tjänstledighet t. f. föreståndare, har erhållit tjänstledighet för studier. Som ny t. f. föreståndare har utsetts assistenten vid Krokängsgården *Karl Mattsson* och som t. f. assistent *Neta Sweder*, som meriterat sig för detta arbete bl. a. genom aktivt medlemskap i *Liberal Ungdom* och 2 års studier i barnavårdsnämndens ungdomsledarkurs.

Majornas ungdomsgård har blivit av med en av sina assistenter, *Gösta Hjalmarsson*, som skall fortsätta sina sociala studier. Till hans efterträdare tills vidare har utsetts *Egon Simonsson*.

Vidkärrs ungdomsgård har nu fått en ordinarie assistent igen. Det var den t. f. som gick in på den nya tjänsten. *Yngve Lindström* är namnet. Han började föresten som fotolärare på gården och har sedan avancerat uppåt mot ungdomsledarhögdena.

Snål ekleastikminister

får Ivar Persson heta i Örnledaren (nr 2 1956).

Någon ökning av anslagen till ungdomsledarutbildning och instruktörsverksamhet vill han inte vara med om. Detta är beklagligt. Bl. a. därför att ledarbristen fortfarande är och kommer att vara under överskådlig tid mycket stor. Bristen på instruktörer är också mycket betydande. Ett förhöjt anslag enligt skolöverstyrelsens förslag skulle medföra en avsevärd förbättring av ungdomsorganisationernas resurser. Föreningslivet skulle då kunna fortsätta den påbörjade upprustningen och kunna bedriva en uppsökande verksamhet bland icke föreningsansluten ungdom.

Forts. från sidan 6

bör kunna användas för förenings- och fritidsverksamhet tillstyrkes. Det sker redan i stor utsträckning i Göteborg. (Allmänna skolstyrelsen, samlingslokalstyrelsen).

Statsbidrag för sådan del av en skol-anläggning, som mera motiveras av behovet av samlingslokaler än av skolans eget behov, bör beräknas på det sätt, som kommittén tänkt sig och inte så, som utredningsmannen föreslår. Statsbidrag bör alltså beräknas på för skolor vanligt sätt för hela anläggningen, och inte bara för den "egentliga skolan" med samlingslokallån för den övriga delen av anläggningen. (Allmänna skolstyrelsen, samlingslokalstyrelsen).

Högsta gränsen för belåning av samlingslokalbyggnader bör som kommittén föreslår, bli 95 %, inte som utredningsmannen tänker sig ligga kvar vid 90%. (Samlingslokalstyrelsen).

Det särskilda bidraget till inventarier bör, som föreslagits, beräknas till högst 5 % av nybyggnadskostnaden. Den av kommittén föreslagna maximisumman, 10.000 kronor, anses dock för låg. Den bör höjas till 20.000 kronor. (Samlingslokalstyrelsen, barnavårdsnämnden).

Förslaget om överflyttande av den centrala handläggningen av och beslutanderätten i ärenden rörande lån till samlingslokaler från socialdepartementet till bostadsstyrelsen tillstyrkes. (Drättselkammaren).

Något centralt kommunalt organ för fritids- och lokalfrågor anses inte lämp-

Forts. från sidan 11

Programledaren i organisationen bör komma ihåg att de flesta av medlemmarna är lyhörda för spännings- och överraskningsmoment. En finurligt avfattad kallelse till sammankomst lockar de flesta till att komma.

De, som inte kommer, skall snarast efterfrågas. Det är medlemsvärdens "a" och "o". Telefonen, brevet eller kanske bäst: den personliga kontakten är fortfarande de viktigaste medlen i detta arbete.

Den ungdomsledare, som framåt vårkanten sitter ensam i sin föreningslokal, får faktiskt skylla sig själv... K. Ason

Kolsyran bort

I Fotbollförbundets tidning "Fotboll" skriver idrottsläkaren och -ledaren Per Strömbäck på "Doktors Spalt":

Allt fortfarande ser man ganska ofta hur törstiga fotbollspelare låter läskedrycken bokstavligen rinna ner genom strupen. Konsekvenserna blir att de i varje fall en bra stund in på andra halvlek kommer att känna sig stinna och uppkörda. Ur kemisk synpunkt kommer nämligen kolsyran att trängas ut av den starkare saltsyran i magen. Kolsyran kommer som gas att liksom blåsa upp magsäcken med diverse obehag som följd.

Betydligt bättre är det att vänta med läskedrycken tills matchen är slut, då dylika symptom inte spelar någon större roll.

Tidningen Svensk Bordtennis säger i anslutning till detta:

Vi har samma erfarenheter, bara det att hos oss sätter ofta spelaren en läskedryck under tävlingsbordet för att i setbyten ta sig en försvarlig klunk ur flaskan. Naturligtvis har även bt-spelaren obehag av denna törstsläckning. Bättre hade varit att ha vanligt rent vatten.

Pelle Strömbäck skriver också om oskicket med cigaretterna i halvtid och han nämner att det råder ingen som helst tvekan om att tobaksrökning har en konditionsnedsättande effekt.

Någon kanske anser att det "lugnar nerverna" på den nervöse vanerökaren, som behöver dämpas ner. Men det är en olämplig metod, som borde bannlysas. I varje fall bör man under alla omständigheter se till att ivriga supporters och ledare i omklädningsrummen låter rökverket vara otänt.

ligt för Göteborg. I stället förordas ett fortsatt utbyggande av redan befintliga goda kontakter mellan berörda myndigheter, främst stadsplanekontoret, samlingslokalstyrelsen, barnavårdsnämnden och folkbiblioteksstyrelsen. (Samlingslokalstyrelsen).

UNGDOMS BYRÅN:

- kan för den intresserade meddela, att barnavårdsnämnden på ungdomsdelegationens förslag, fastställt nya stadgar för ungdomsgårdarna och personalen därstädes. Organisationerna bör speciellt uppmärksamma, att nya priser kommer att gälla beträffande uthyrning av ungdomsgårdarnas lokaler;
- var närvarande, då RFSU, ABF och Barnavårdsnämnden anordnade en weekendkurs i sexualfrågan på Solgården i Stenungsund den 24—25 mars. Som föreläsare fungerade Elise Ottesen-Jensen och doktor Elisabeth Sjövall. Intresset för kursen var synnerligen stort och ungdomsbyrån hade ett väldigt sjå med att söka övertyga alla, som inte kom med på grund av platsbrist, att kursen verkligen var fullsatt!
- har kunnat konstatera genom personlig kontakt att flera av ungdomsråden hållit vällyckade kontaktkonferenser inom sina respektive distrikt. Sålunda var det sena kvällsplenium bl. a. i Kungsladugård- och Sanna-distrikten. Kortedala ungdomsråd har haft en specialkonferens med fritidsföreningerna därstädes, och Nylöse har haft en väl besökt konferens med idrottsföreningarna i sitt distrikt. Flera råd arbetar i det tysta med att söka få fram en plattform att stå på inför höstens arbete.
- får påminna om, att anmälningar till vänortskonferensen för ungdomsledare i Åbo måste göras till ungdomsbyrån senast den 1 maj i år. Ungdomsdelegationen har ställt finfina stipendier till förfogande. Rådgör med ungdomskon-sulenten!
- beräknar, att årets bidrag till lokalomkostnader samt stipendier för ungdomsledare skall kunna utsändas under senare delen av maj månad.
- saluterar ungdomsgården Stora Katri-

Ungdomsbrottslighet och industrialisering går ofta hand i hand.

Ett bestämt samband mellan industrialisering och ungdomsbrottslighet har konstaterats av FN i en undersökning på detta område. I de underutvecklade länderna kan man mångenstädes annotera, att ungdomsbrottsligheten har ökat snabbare än själva folksiffrorna. Den stigande brottsligheten inom de yngre årgångarna kan alltså inte bara förklaras som en följd av stigande antal ungdomar. Även i länder som räknas till världens högst utvecklade visar ungdomsbrottsligheten i flera fall en skrämmande tendens. Barnavårdsmyndigheterna i USA t. ex. har konstaterat, att antalet fall av ungdomsbrottslighet som passerade dem år 1948 var 300.000 och fem år senare, 1953, hela 435.000.

Undersökningens siffror visar tydligt, att industrialiseringen har utövat ett stimulerande inflytande på ungdomsbrottsligheten. Parallellt med industrialiseringsarbetet bör därför förebyggande, sociala skyddsåtgärder införas, betonar rapporten. Problemet som helhet är allvarigare i de stora industriländerna, och den höga genomsnittstandarden förefaller inte att ha någon större betydelse i dessa länder när det gäller förhindrande av brottsligheten bland unga.

Rapporten genomgår möjligheter att motverka den farliga utvecklingen. Familjelivet bör på allt sätt skyddas och stärkas, och där familjebanden trots allt har slappnat bör nya sociala institutioner träda i familjens ställe med stöd och vägledning för de unga. Ett betydande ansvar vilar på skolorna, som bör kunna göra en mera vägande insats på området. Bl. a. är det viktigt för det förebyggande arbetet att brottsliga anlag och asociala typer upptäcks, vilket man har goda möjligheter till just i skolorna.

(Ur FN-nytt nr 2 1956.)

nelund, som den 23 april i år firar 10-årsjubileum med en festlighet borta på det gamla landeriet.

Vialla

TIDSKRIFT FÖR GÖTEBORGS UNGDOMSLEDARE

Redaktör och ansvarig utgivare: KJELL ANDERSSON

Redaktionssekreterare: BJÖRN BJÖRNSTRÖM

Adress: UNGDOMSBYRÅN

Södra Vägen 1 B - Göteborg - Tel. 17 09 20

Prenumerationspris kr. 4:— Postgiro 491 18

Merkurtryck, Sävedalen 1956

RFSU

Riksförbundet för Sexuell upplysning förmedlar och anordnar föredrag, studiekurser och filmföreläsningar samt ger upplysningar och råd i sexuella frågor. Våra byråer ha befattat sig med alla de olika sexualproblemen och det är glädjande att se hur den propagandaverksamhet, som förbundet bedrivit över hela landet, förmått att bringa många av dem, som eljest ha stått hjälplösa med sina sexualbesvär, i kontakt med vetenskapen. För att tillgodose allmänheten med bra och billiga skyddsmedel har riksförbundet ett eget kemiskt-tekniskt laboratorium. RFSU söker genom egen försäljningsorganisation vetenskapligt och ekonomiskt sanera den svenska preventivmedelsmarknaden. Den affärsvinst, som ev. uppstår, går oavkortat till andra grenar av verksamheten: upplysning, rådfrågningsbyråer, mödrahem etc.

RFSU-butiker i Göteborg: Prinsgatan 4, tel. 12 81 62
Sociala huset, ingång J, „ 13 99 14
Postorder: Box 7067. Göteborg 7

RÄDGIVNINGSBYRÅ I GÖTEBORG

Sociala huset, ingång J, tel. 13 99 14

Mottagning: måndagar—fredagar kl. 10-14 och 18-19
lördagar kl. 10-13.

Läkaremottagning efter tidsbeställning per telefon

FORTBILDNINGSKURSER för FILMSKÖTARE

1. Torsdagen den 3 maj kl. 18,30
2. Fredagen den 4 maj kl. 18,30

LOKAL: St. Katrinelund

Kursavgift: 2 kronor

Se vidare notis

inuti tidningen

Ungdomsbyrån

Visingsö Folkhögskola

— Braheskolan —

Vinterkursen, uppdelad i 1:a och 2:a årskurs, börjar den 7 oktober och pågår under 24 läsveckor.

Skolans specialinriktning: Utbildning av studie och ungdomsledare.

Minimiåldern för inträde är 18 år.

Prospekt kan erhållas genom hänvändelse till Rektorn, Braheskolan, Visingsö.

